

Svet Evropske unije odobril peto spremembo Načrta za okrevanje in odpornost

29.4.2026 - | gov.si

Svet Evropske unije je včeraj odobril peto spremembo slovenskega Načrta za okrevanje in odpornost. Za njegovo izvedbo je po novem na voljo 2,08 milijarde evrov iz Mehanizma za okrevanje in odpornost, od tega nespremenjena višina nepovratnih sredstev v vrednosti 1,61 milijarde evrov in 469 milijonov evrov posojil.

Slovenska vlada je spremembo načrta Evropski komisiji (EK) predlagala s ciljem maksimalnega koriščenja razpoložljivih sredstev in s tem povezane pravočasne predložitve zadnjih dveh zahtevkov za plačilo EK. Sprememba je pripravljena na način, ki omogoča pravočasno izvedbo preostalih reform in naložb.

Slovenija lahko razpoložljiva sredstva pridobi do konca leta 2026. Do zdaj je Slovenija v maksimalnih zneskih že prejela plačilo prvih sedem nepovratnih in prve tri posojilne obroke. V ocenjevanju pri EK so trenutno mejniki in cilji osmega obrok za nepovratna sredstva.

Razpoložljiva nepovratna sredstva Mehanizma za okrevanje in odpornost (Mehanizem) tudi po peti spremembi ostajajo nespremenjena - 1,61 milijarde evrov. Skupni obseg posojil pa se s peto spremembo zniža za 56,75 milijona evrov (s 525,59 milijona evrov na 468,84 milijona evrov). Število ukrepov ostaja nespremenjeno - 84 ukrepov, od tega 36 reform in 48 naložb, s katerimi ostaja povezanih 181 mejnikov in ciljev.

Peta sprememba prilagaja okvirne časovne razporeditve za dokončanje izvedbe nekaterih naložb - bodisi se skrajša ali podaljša rok za njihovo izvedbo.

Načrt za okrevanje in odpornost (NOO) po peti spremembi ohranja splošno ambicioznost ter ukrepe, ki prispevajo k doseganju zelenih in digitalnih ciljev. Za zelene cilje predvideva 44 odstotkov sredstev (prej 45 odstotkov), za doseganje digitalnih ciljev ohranja 24 odstotkov sredstev.

Peta sprememba NOO zajema prilagoditev 16-ih ukrepov. Finančno se prilagodijo naložbe, ki jih zaradi objektivnih okoliščin ni več mogoče izvesti v okviru programskega obdobja NOO. Tako se povečajo razpoložljiva sredstva za izvedbo določenih naložb, skupna vrednost posojil pa se zmanjša. Finančne spremembe so izvedene na naslednjih naložbah:

- Zmanjševanje poplavne ogroženosti - 61,39 milijona evrov nepovratnih sredstev (nespremenjeno) in 111,49 milijona evrov posojil (prej 115,66 milijona evrov) zaradi neizvedljivosti sanacije plazu Stovž nad Logom pod Mangartom v časovnici načrta. Gradbeni ukrepi na tem plazu bodo v letu 2026 izvedeni, a predvidoma do konca leta 2026 in iz sredstev državnega proračuna.
- Energetska učinkovitost in razogljičenje gospodarstva - 16,91 milijona evrov nepovratnih sredstev (prej 29,54 milijona evrov). Ostanek sredstev na ukrepu se prenese na ukrep Spodbujanje infrastrukture za alternativna goriva v prometu v okviru poglavja REPowerEU.
- Krepitev distribucijskega omrežja električne energije (srednjenapetostno omrežje in nizkonapetostno omrežje) - 47,43 milijona evrov nepovratnih sredstev (prej 40 milijonov evrov). Razliko predstavlja ukinitve predvidenih posojil za izvedbo te naložbe.
- Spodbujanje infrastrukture za alternativna goriva v prometu v okviru poglavja REPowerEU -

57,83 milijona evrov nepovratnih sredstev (prej 52,63 milijona evrov). Poviša se sofinanciranje števila brezemisijevih vozil na 7.348 (prej 6.413 vozil).

- Povečanje zmogljivosti železniške infrastrukture - 216,30 milijona evrov nepovratnih sredstev (nespremenjeno) in 76,31 milijona evrov posojil (prej 124,71 milijona evrov). Razliko predstavlja projekt »Nadgradnja železniške proge na odsekih Bled Jezero-Bohinjska Bela in Bohinjska Bela-Nomenj«, ki ni več izvedljiv v časovnem okviru NOO.
- Nadaljnja ozelenitev izobraževalne infrastrukture v Sloveniji - 61,34 milijona evrov posojil (prej 58,09 milijona evrov). Poviša se sofinanciranja novogradnje Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani zaradi bistveno višje ocenjene vrednosti investicije.

Slovenija je do zdaj prejela 1,77 milijarde evrov oziroma 82,7 odstotka razpoložljivih sredstev, od tega 1,3 milijarde nepovratnih sredstev in 0,47 milijarde evrov posojil. Uradno je izpolnila 107 mejnikov in ciljev. Dodatnih 15 je v pregledu pri EK v okviru šestega zahtevka za plačilo, ki je v Bruslju od konca marca. Slovenija bo preostale mejnike in cilje vključila v zadnji zahtevek za plačilo.

Za izvedene projektne aktivnosti je država končnim prejemnikom že izplačala več kot 1,44 milijarde evrov. Za izvedbo načrtovanih naložb od okoli 1400 projektov v vseh slovenskih regijah je v celoti zaključenih več kot 500.

<https://www.gov.si/novice/2026-04-28-svet-evropske-unije-odobril-peto-spremembo-nacrta-za-okreva-nje-in-odpornost>